

přímo v souzeném případě použití nelze, poněvadž nabytí práva vlastnického k pěstovaným rostlinám občanský zákon upravil zvláště v § 420, ale lze použití všeobecného pravidla § 294 obč. zák., že příslušenstvím jest pouze to, co jest spojeno s věcí hlavní trvale. Podle doslovu § 420 obč. zák. mohlo by se zdáti, jakoby tento předpis nepřipouštěl výjimky, a jako by tedy veškeré rostliny, jež zapustily kořeny, náležely vlastníkovu pozemku. Tento výklad nevyhovoval by však potřebám skutečného a zvláště obchodního života v případech, kdy rostliny, aniž by tím trpěly, lze od půdy oddělit, a to zejména, když na základě zvláštní smlouvy s vlastníkem pozemku uzavřené pěstovatel rostlin je vypěstuje v cizí půdě jen za tím účelem, aby je od ní zase oddělil a zcizil. Názor ten lze opřít o všeobecné pravidlo § 294 první věty obč. zák. svrchu již zmíněné, a o obdobu § 415 obč. zák. Tento názor zastává i právní věda. Tak praví Klang, komentář k obč. zák. k § 420 str. 147, že nabytí vlastnického práva přírůstkem předpokládá trvalé spojení s pozemkem, a že proto rostliny sázené obchodním zahradníkem, zůstanou vlastnictvím vlastníka dosavadního. Rovněž tak řeší tuto otázku pro obor říšskoněmeckého občanského práva (§ 95 obč. zák. něm. a Staudinger Liegler komentář k obč. zák. I str. 366) a pro obor švýcarského práva Egger-Wieland (komentář k švýcarskému civilnímu zákonu IV str. 123), při čemž jak německé tak švýcarské občanské právo má celkem o přírůstku podobná ustanovení jako občanské právo československé. Ze starších komentátorů občanského práva rakouského praví Stubenrauch 1902 I str. 521, že jest předpokladem nabytí vlastnictví přírůstkem, že rostlina zapustila kořeny, poněvadž jinak, kdyby mohla býti bez poškození oddělena, bylo by přípustné oddělení podle § 414 a 415 obč. zák., a Winiwarter (druhý svazek str. 182) vysvětluje předpis § 420 obč. zák. tím, že pokládá oddělení rostlin od půdy bez poškození rostlin za nemožné, když již zapustily kořeny, takže by pravidlo § 420 obč. zák. nemělo platnosti tam, kde je oddělení možné i po zapuštění kořenů. Vycházeje z těchto úvah, schvaluje nejvyšší soud právní názor odvolacího soudu, že jest pokládati žalobce za vlastníka vylučovaných rostlin a stromků, poněvadž nebyly určeny k trvalému spojení s půdou a poněvadž podle povahy věci mohou býti beze všeho od půdy odděleny.

Čís. 14670.

K § 226 c. ř. s.

Žalobní žádost, znějící obecně jen na zproštění škody pojistníka pojišťovnou, je neurčitá; k této neurčitosti jest hleděti z úřadu.

Rozh. ze dne 2. listopadu 1935, Rv I 2511/33.)

Žalobce přednesl, že uzavřel se žalovanou pojišťovnou pojišťovací smlouvu ze 14. července 1931 proti povinnému ručení na deset roků jako majitel kolářství pro případ usmrcení, poranění, poškození na zdraví a poškození věci až do obnosu 200.000 Kč a že ve smyslu této smlouvy jest pojišťovatelka zavázána zprostiti pojistníka škody, jestliže a pokud byly na základě tuzemských zákonných ustanovení o po-

vinném ručení platných v době uzavření smlouvy na něho vzneseny nároky, odvozované z nějakého smluvně označeného zdroje nebezpečí a ze skutečnosti spadající do doby ručení pojišťovatelova, která měla za následek usmrcení, tělesné zranění nebo poškození zdraví osoby třetí. Dále uvedl, že Vilém V. podal na něho žalobu, v níž tvrdí, že 22. listopadu 1931 šel k němu, aby si dal zhotoviti oblouk na pilu, a že, když vkročil do jeho dílny, sklouzl, a způsobil si zranění, čímž mu vzešla škoda v zažalované výši. Vilém V. shledává zavinění žalobcovo v tom, že neopatřil přístup ke své dílně tak, aby zákazníkům nehrozilo nebezpečí. Poněvadž žalovaná pojišťovna odmítla uhraditi zažalovanou pohledávku, navrhuje žalobce, by žalovaná byla uznána povinnou zprostiti jej škody z toho, že na něho byly vzneseny nároky odvozované z provozu jeho živnosti a z úrazu, jímž dle tvrzení byl dne 22. listopadu 1932 u něho stížen Vilém V. Žaloba byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, n e j v y š š í m s o u d e m z těchto

d ů v o d ů :

Pro zažalovaný nárok není sice rozhodným, zda jest pravdivé tvrzení poškozeného Viléma V., vznesené v žalobě na žalobce Antonína K., zda nárok ten jest proti Antonínu K. po právu a zda Vilém V. má naději na úspěch své žaloby čili nic; nýbrž rozhodné jest, zda Vilém V. odůvodňuje svůj žalobní nárok takovým způsobem, jakoby Antonín K. (nynější žalobce) byl zavinil škodu Vilému V. v oboru své kolářské živnosti, neboť podle čl. 1 odst. 1 všeobecných pojišťovacích podmínek vzniká závazek pojišťovny, sprostiti pojistníka škody, »jestliže a pokud byly ... na pojistníka, jako náhradou povinného, vzneseny nároky, odvozené z nějakého smluvně označeného zdroje nebezpečí...«. Než i kdyby Vilém V. byl vznesl ve své žalobě nároky, plynoucí ze smluvně označeného zdroje nebezpečí (kolářství) v pojistce, nelze nynější žalobě Antonína K. vyhověti, poněvadž neobsahuje určitý žalobní nárok, jak předpisuje § 78 čís. 1 a § 226 odstavec 1 c. ř. s. Dokud pojistník neplnil poškozenému, nemá ovšem proti pojistiteli nárok na náhradu tohoto plnění, nýbrž pouze nárok na sprostění škody. Avšak nárok na sprostění škody jest nárok zcela všeobecný, jenž nevyjadřuje, jakým způsobem má býti pojistník škody sprostěn a co mu má pojišťovna plniti. Žalobní žádost, znějící všeobecně jen na sprostění škody, jest proto neurčitá, a obsahuje jen všeobecnou definici závazku podle čl. 1 odst. 1 všeobecných pojišťovacích podmínek. Měl by proto i rozsudkový výrok žalobě vyhovující jen akademický význam a, ač jde o nárok na plnění, netvořil by exekuční titul k vedení exekuce zpusobilý, poněvadž z něho nejsou patrný předmět, způsob, rozsah a doba plnění, jak se žádá v § 7 ex. ř. Určitost žalobního plnění jest procesním, nikoliv hmotným předpokladem žaloby a jest proto k němu přihlížeti z úřadu i bez námítky odpůrcovy, neboť hmotněprávní otázka, zda jest soukromoprávní nárok po právu, jest ovšem věcí strany, kdežto otázku, zda jsou splněny předpoklady, za kterých jest žalobce oprávněn dovolati se ochrany státu, totiž rozhodnutí soudu, jest řešiti s hlediska veřejnoprávního a jest to odňato volné dispozici stran.